

Polygonen met Constante Torsie

Algemeen Wiskunde Colloquium

23 juni 2009, TU/e

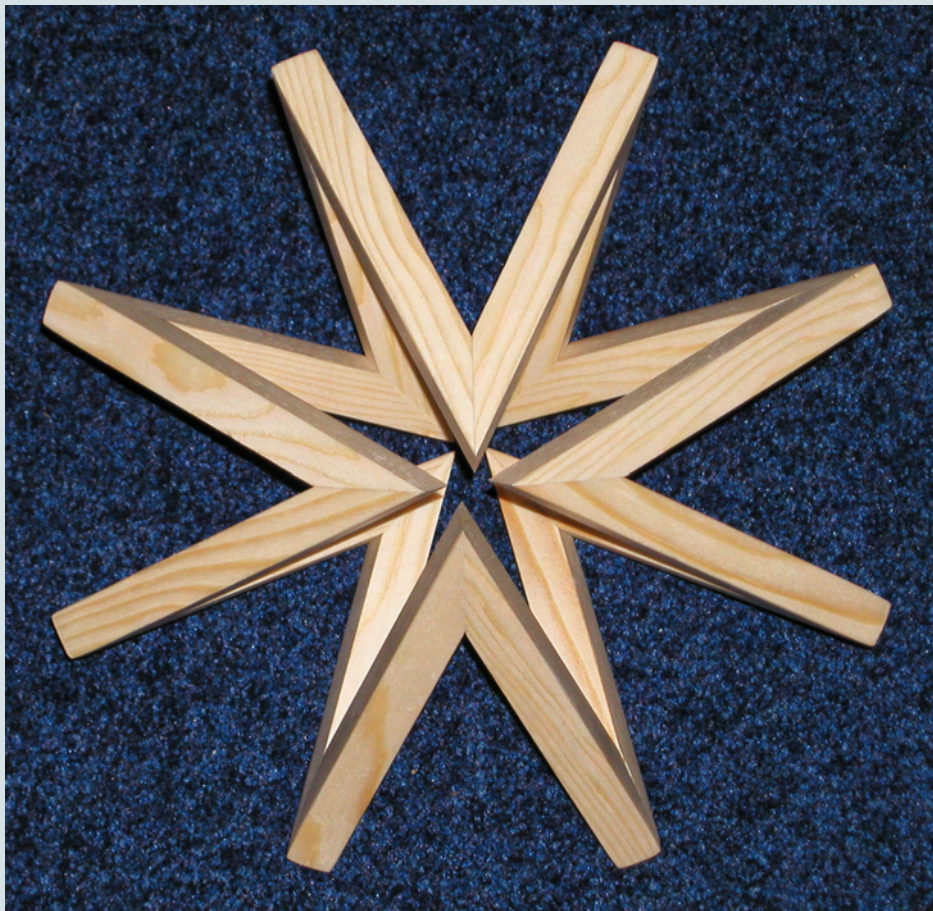
Tom Verhoeff

Technische Universiteit Eindhoven
Faculteit Wiskunde & Informatica

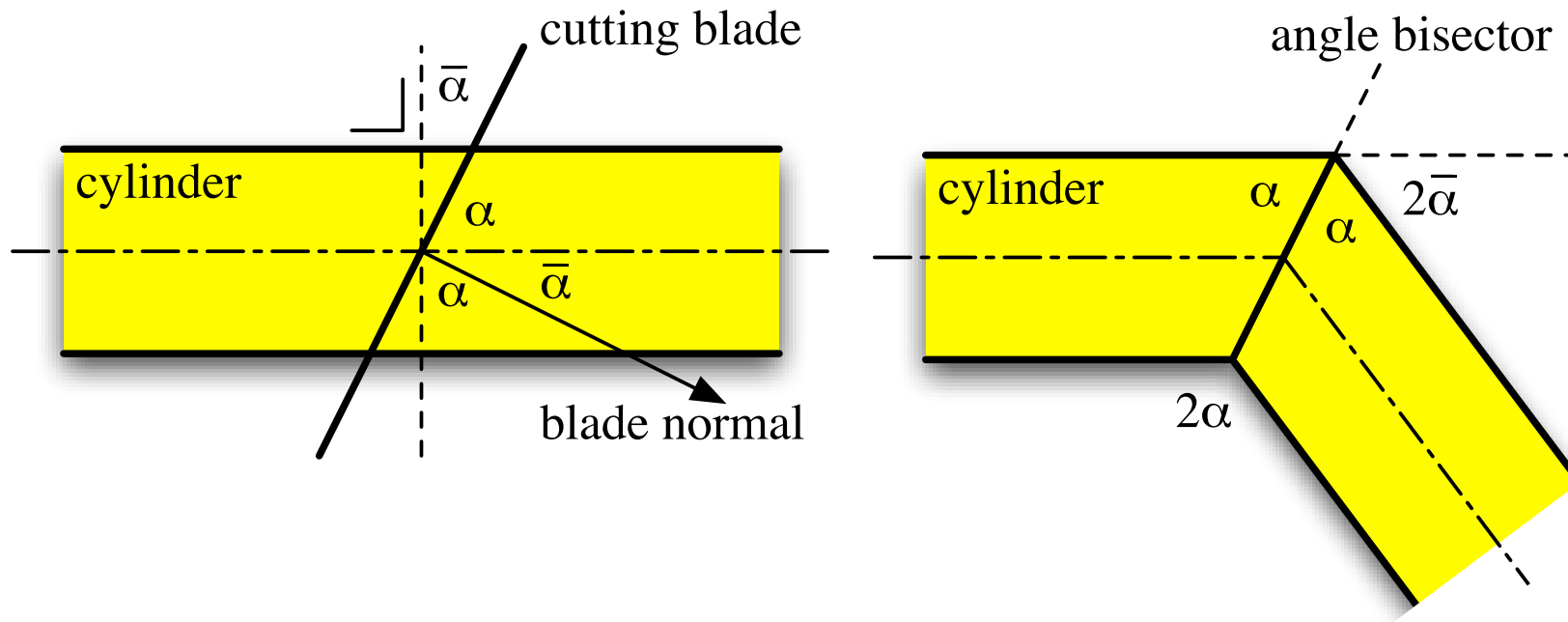
Wiskunst

Koos Verhoeff
Valkenswaard

Verstek

Swing

Karel de Grotelaan
Eindhoven

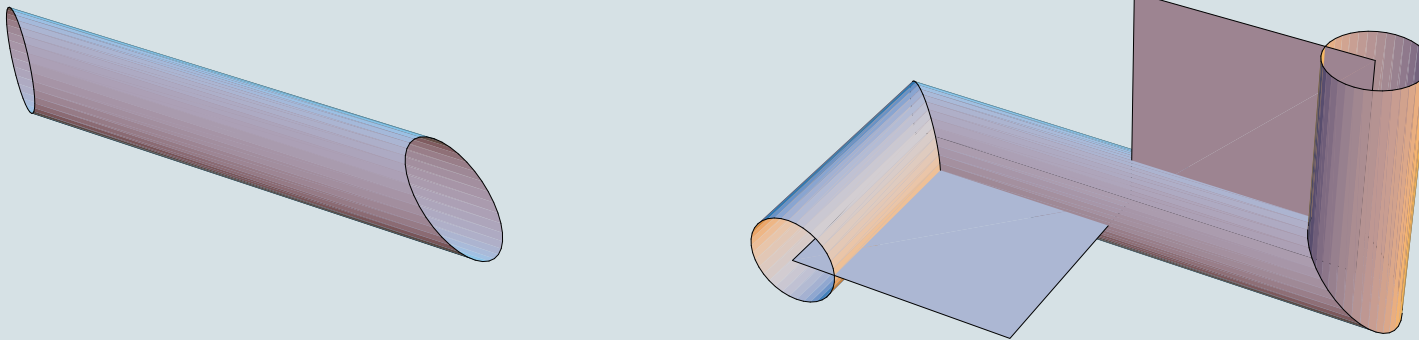

Arie Berkulin
1977

Ruimtelijk Verstek

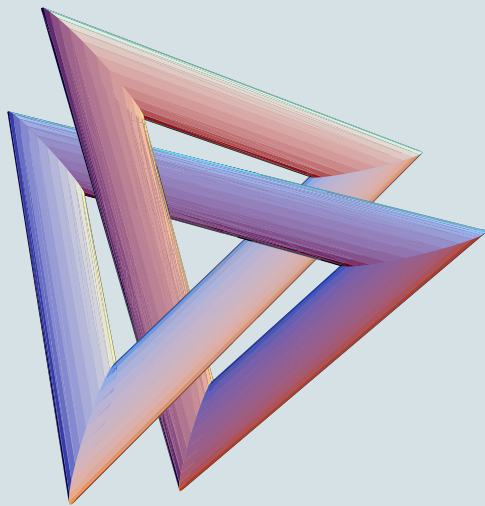

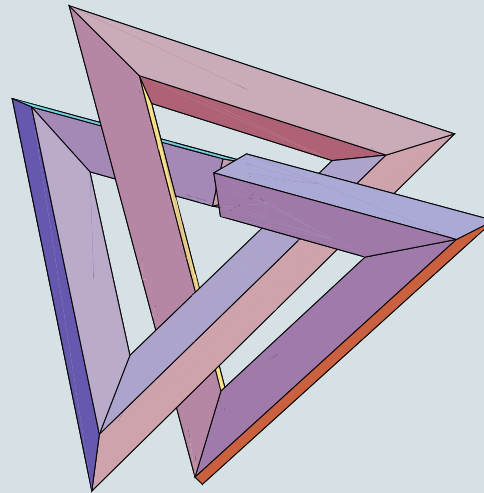
- Aangrenzende balksegmenten spannen een vlak op: **knikvlak**
- **Torsiehoek** = hoek tussen aangrenzende knikvlakken

Verstek dat (Niet) Sluit

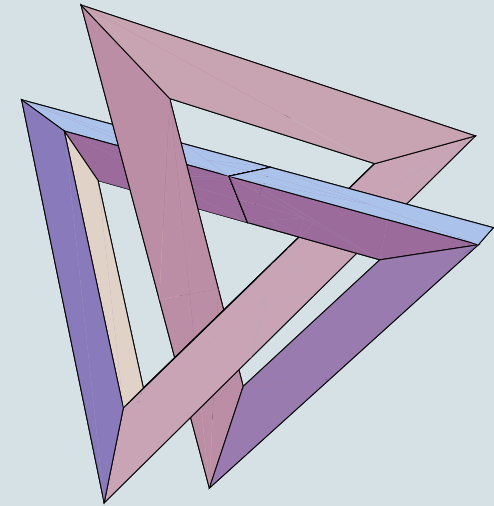

Rond profiel

Vierkant profiel

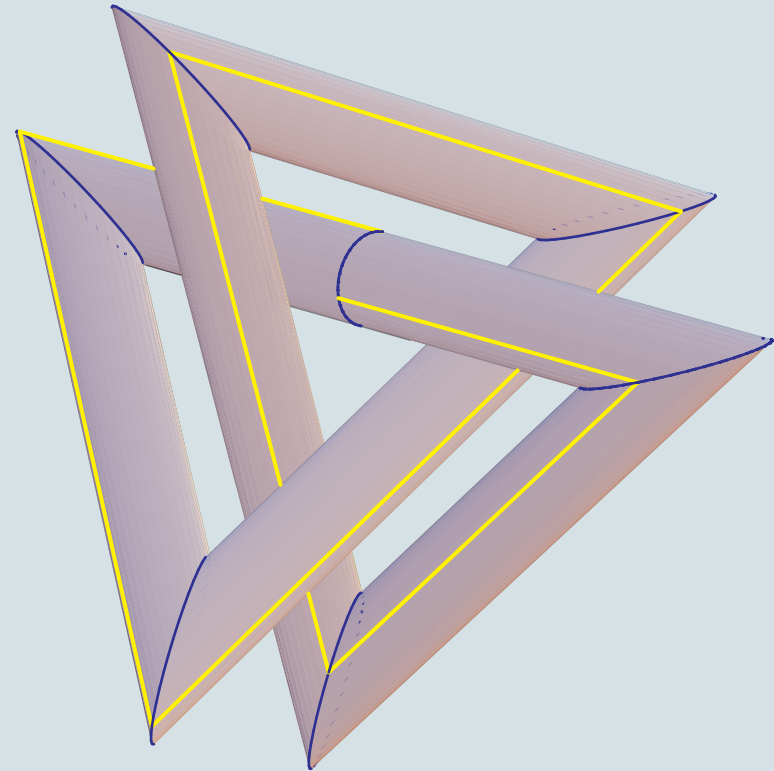
Driehoekig profiel

Verstekstelling

De totale torsie is een inherente eigenschap van het polygonale pad en hangt *niet* af van

- keuze eerste segment
- initiële rotatie van profiel om hartlijn
- vorm van profiel

Stelling: Verstek sluit $\iff$ totale torsie is symmetrie van profiel

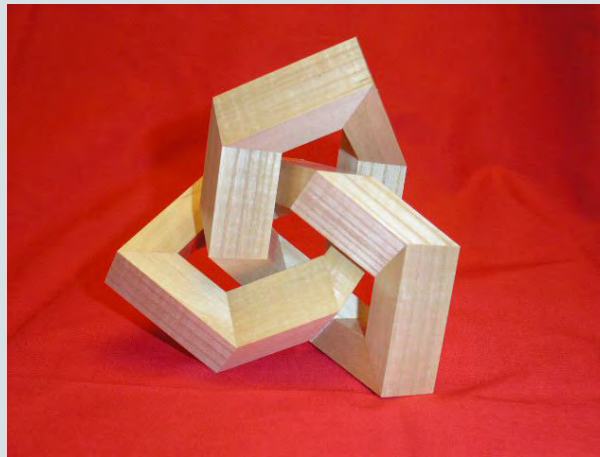
Drie Technieken om Torsie te Beheersen

'Prutsen'

Roosterwandelen

Constante torsie

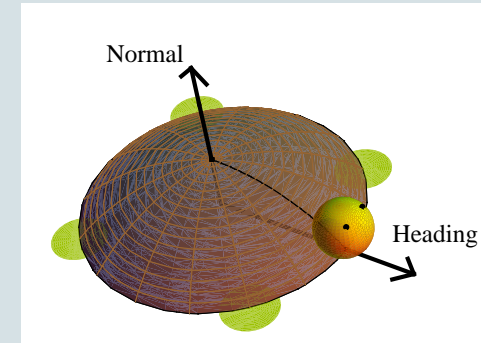

3D Schildpad Meetkunde (Turtle Geometry)

Toestand :

- Positie in de ruimte
- Houding = (richtingsvector, normaalvector)

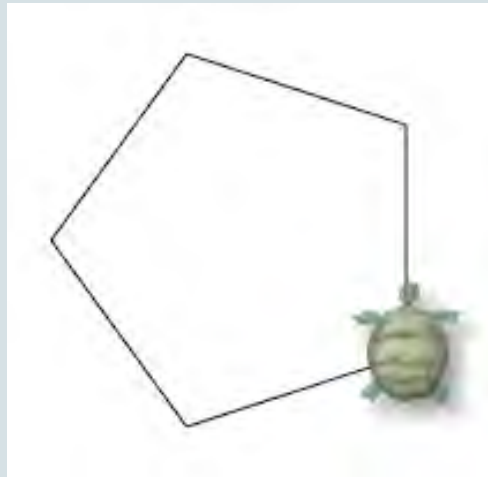

Commando's :

- $Move(d)$: beweeg afstand d langs richtingsvector
- $Turn(\varphi)$: draai over hoek φ om normaalvector
- $Roll(\psi)$: rol over hoek ψ om richtingsvector

Regelmatige Vlakke Veelhoeken

- Alle segmenten hebben dezelfde lengte
- Alle knikhoecken zijn hetzelfde, nl. $180^\circ - 360^\circ/N$

Logo programma: `Repeat N [ Forward 100 Left 360 / N ]`

Generalisatie naar 3D

Extra eis: Alle torsiehoeken zijn hetzelfde (in absolute waarde)

Constante-Torsie Polygonen

Definieer

$$\text{Segment}(d, \psi, \varphi) = \text{Move}(d) ; \text{Roll}(\psi) ; \text{Turn}(\varphi)$$

Constante-Torsie (CT) pad: geproduceerd door rij van $\text{Segment}(d_i, \psi_i, \varphi_i)$ met alle $|\psi_i| = \psi$, alle $d_i > 0$, en alle $\varphi_i \neq 0 \pmod{180^\circ}$

Regelmatig pad: alle $d_i = d$ and $\varphi_i = \varphi$ for $0 < \varphi < 180^\circ$

CT polygoon: netjes gesloten CT pad

Schildpad programma heet **netjes gesloten** wanneer schildpad eindigt in initiële toestand, d.w.z. initiële positie *en* initiële houding

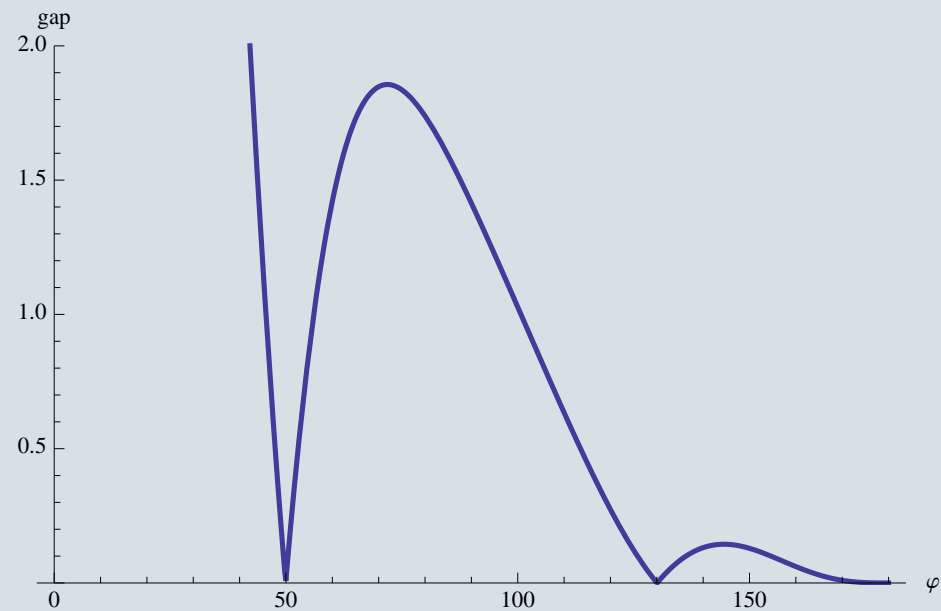
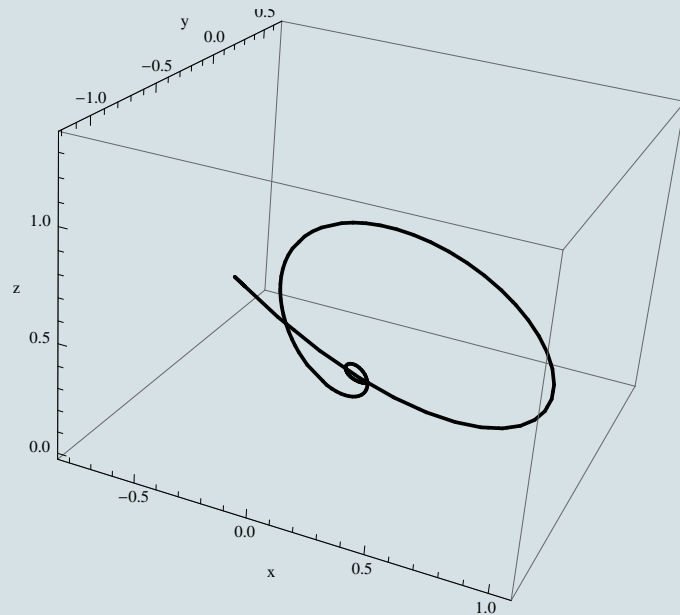
CT polygoon is bepaald door d, ψ, φ en de rij van rol-*tekens*

Constructie van CT Polygonen

Existentie van tekenrij en waarden van hoeken ψ, φ niet evident

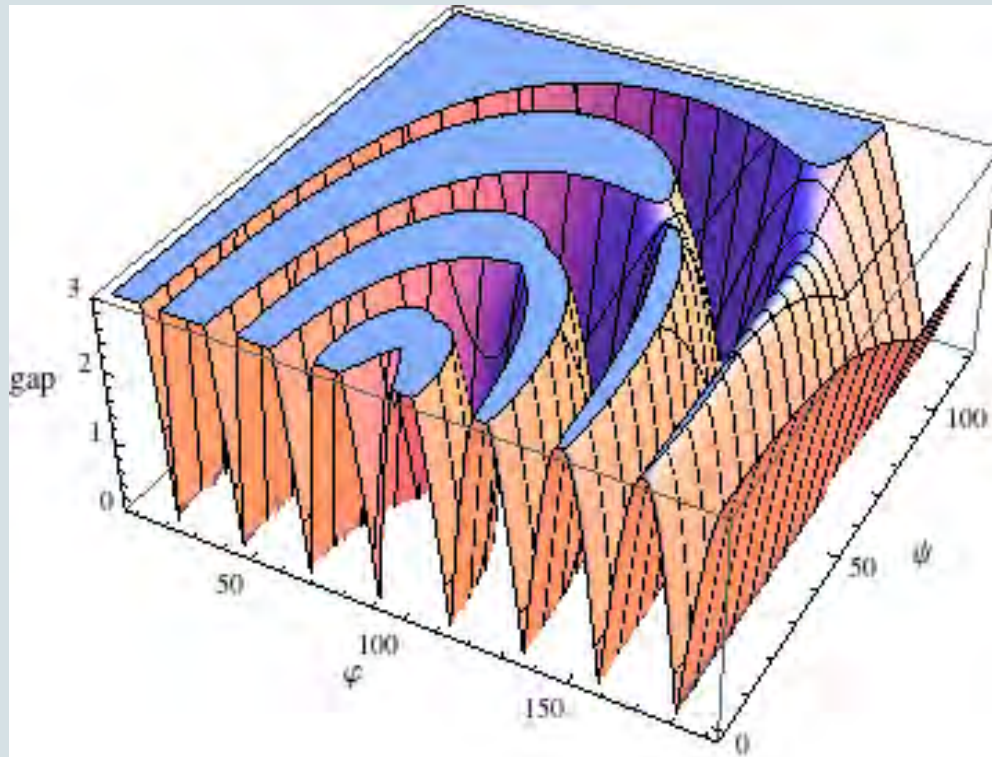
Methode: Kies tekenrij en één van ψ of φ , bepaal dan de andere hoek

Bijv.: Gegeven tekenrij $(++--)^4$, $\psi = 90^\circ$, bepaal φ voor sluiting

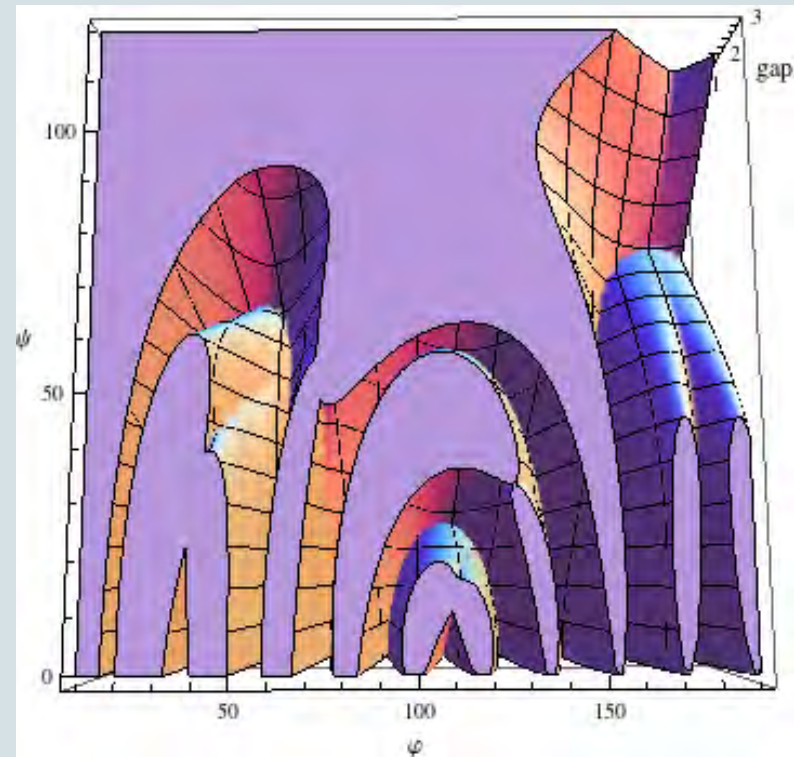

ϕ - ψ Landschappen

++---++---++---++---
16 segmenten

++---++---++---++---++---
20 segmenten

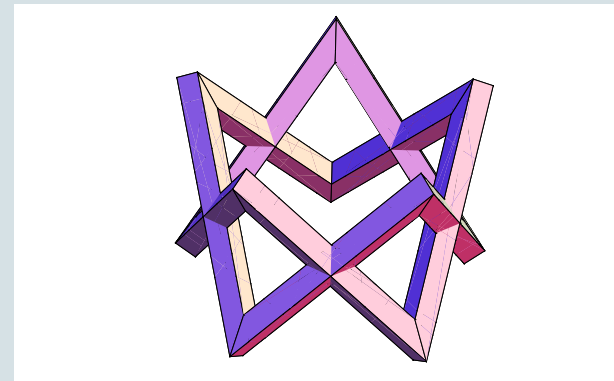
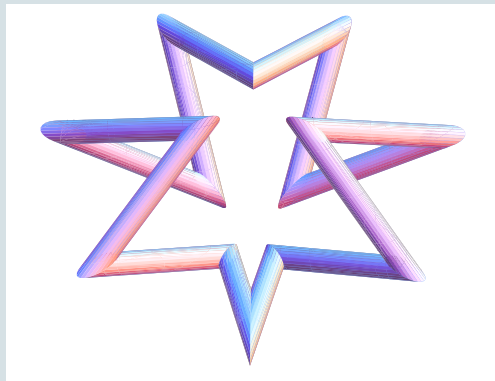

Enkele Observaties over CT Polygoonen

Gesloten CT pad hoeft geen CT polygoon te zijn

$\psi = 90^\circ$, $\varphi = 120^\circ$, tekenrij $+---++---++---++-$

CT polygoon kan zelfdoorsnijdend zijn

$\psi = 90^\circ$, $\varphi = 112.456^\circ$, tekenrij $+--+--+--+--+$

Eigenschappen van Regelmatige Constante-Torsie Polygonen

Afstand tussen hoekpunten met k segmenten ertussen is constant voor $k = 1, 2, 3$

$$\text{Totale torsie} = \sum_{i=1}^n \psi_i \equiv 0 \pmod{\psi}$$

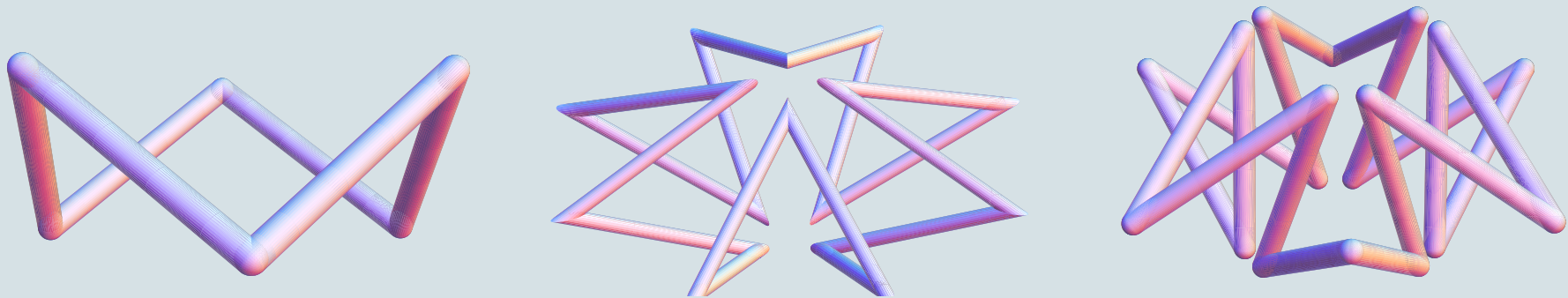
Gevolg: Verstek sluit $\iff \psi$ is symmetrie van profiel

Bij vierkant profiel is $\psi = 90^\circ$ praktisch

Enkele Oneindige Families van Regelmatige CT Polygonen

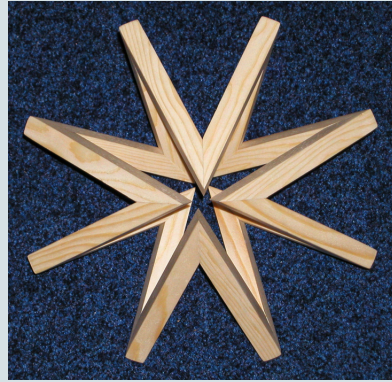
- Alternierende tekens $(+-)^n$: 'kronen', hoekpunten in twee lagen
- $(++--)^n$: hoekpunten in drie lagen
- $(+++---)^n$: hoekpunten in vier lagen

Kunstwerken

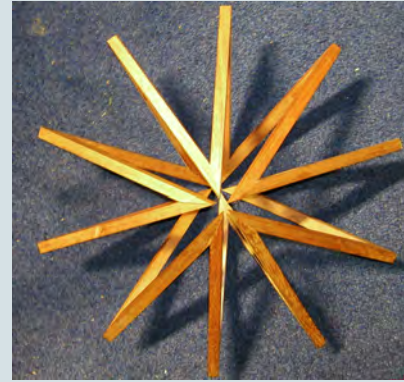
$(++--)^3$

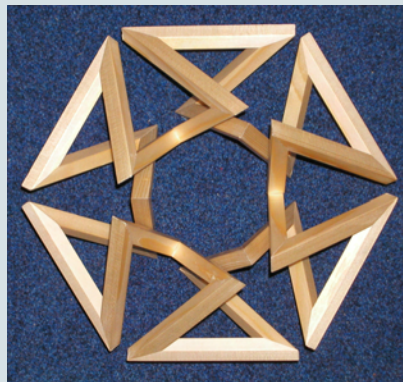
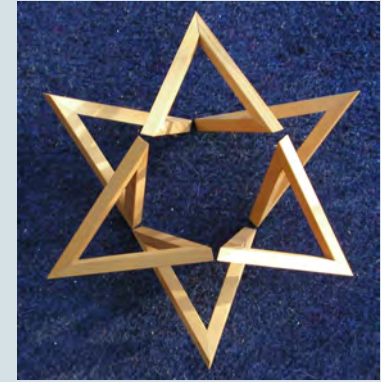
$(++--)^4$

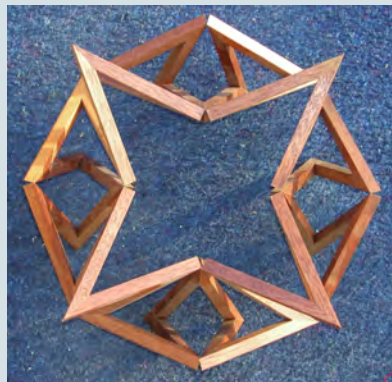
$(++--)^5$

$(+++---)^3$

$(++-+++---)^3$

$(+++---++---)^4$

$(+++---)^4$

Conclusie

- Definitie van (regelmatige) 3D polygoenen met constante torsie
- Enkele eigenschappen ervan
- Enkele constructies
- Kunstwerken

Open problemen:

- Volledige karakterisatie ervan
- Zitten er knopen tussen?
- Is een Möbiusslag mogelijk: totale torsie $\neq 0 \pmod{360^\circ}$

Meer Informatie

- “The Mathematics of Mitering and Its Artful Application”,
Bridges 2008
- “Regular 3D Polygonal Circuits of Constant Torsion”,
Bridges 2009
- Mathematica Demonstrations Project:
Miter Joint and Fold Joint
Mitering a Closed 3D Path
3D Flying Pipe-laying Turtle
- Stichting Wiskunst Koos Verhoeff
wiskunst.dse.nl